

Eija Laitila
photography

OSAVUOSIKATSAUS

6/2022

Sisällys

Kunnan talous	3
Konserni	6
Elinvoima, työllisyys ja väestökehitys	7
Henkilöstö	11
Hyvinvointilautakunta.....	12
Kuntaympäristölautakunta	14
Investoinnit	16
Vesilaitos.....	17

Kunnan talous

Vuoden talousarvio on hyväksytty 113 205 € alijäämäiseksi. Kuluvan vuoden verokertymä on ollut ennakoitua vahvempaa, minkä johdosta veroarviota tarkastetaan osavuosikatsauksen yhteydessä. Yhteisöveron kehitys on ollut jopa kunnallisveron kehitystäkin parempaa. Vuonna 2020 yrityksillä on mennyt ennustetta paremmin koko maassa ja nousun jatkuessa myös vuonna 2021 kunnille tilittettäviä veroja on kertynyt enemmän. Veroennusteet päivittyvät budjettiriihen jälkeen syyskuun lopussa.

Valtiovarainministeriö päätti kunnan peruspalvelujen valtionosuuden ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausten muutoksista vuodelle 2022. Ilomantsin osalta peruspalveluiden valtionosuusmuutos oli 7 394 € ja verotulomenetysten korvausmuutos 110 085 €.

Vuoden 2021 tilinpäätöksen yhteydessä kunta teki 0,7 M€ pakolliset varaukset vuoden 2022 lopussa purkautuvan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymän Siun soten alijäämän kattamiseen (0,6 M€) ja pelastuslaitoksen varallaolokiistan (0,1 M€) työtuomioistuimen päätöksen mukaisten korvausten maksamiseen. Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 27.6.2022 §:ssä 24 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän perussopimuksen 24b § koskevan muutoksen. Muutoksen myötä kuntayhtymän alijäämä jaetaan tai ylijäämä palautetaan palvelujen käytön mukaisessa suhteessa. Vuoden 2021 tilinpäätöksen mukainen alijäämä katetaan vuoden 2021 kuntakohtaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen toteutuneiden nettokustannusten mukaisessa suhteessa ja vuodelta 2022 kertyvä ali-/ylijäämä jaetaan vuoden 2022 kuntakohtaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen toteutuneiden nettokustannusten mukaisessa suhteessa.

Siun soten -kuntayhtymän kuluvan vuoden talousennuste on noin 50 miljoonaa euroa alijäämäinen. Sen lisäksi Siun soten jäsenkuntien on tehtävä palkkaharmonisoinnin osalta pakollinen varaus omiin vuoden 2022 tilinpäätöksiinsä Siun soten tilinpäätökseen perustuen. Palkkaharmonisoinnissa on kyse siitä, että työnantajan on liikkeenluovutuksen jälkeen kohtuullisessa ajassa harmonisoitava samoissa ja yhtä vaativissa työtehtävissä työskentelevien palkat ylimmälle palkkatasolle. Harmonisointi korkeimpaan palkkatasoon perustuu työtuomioistuimen vuonna 2018 tekemään ratkaisuun. Palkkaharmonisoinnin vuosikustannuksiksi arvioidaan 15–16 M€.

Ilomantsin kunta joutuu varautumaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun soten purkamisesta ja palkkaharmonisoinnista aiheutuviin maksueriin kuluvan vuoden tilinpäätöksessään noin 2,2 M€:lla vuoden 2021 tilinpäätökseen tehdyn 0,6 M€:n varauksen lisäksi. Valmistelussa on Siun Työterveys Oy:n myynti, joka toteutuessaan pienentäisi kuntien vastuulle jäävää alijäämää. Myynnin yhteydessä kilpailutettavien hyvinvointialueen ja kuntien henkilöstön työterveyspalvelujen toivotaan paranevan nykyisestä.

Koronakriisi ja Ukrainan sota nostivat energian hintaa, mikä on taas vauhdittanut inflaatiota ja korkojen nousua. Euroopan keskuspankki on nostanut ohjaukorkoa hintavakauden turvaamiseksi. Osavuosikatsauksessa on kiinnitetty huomiota hintojen nousuun tämänhetkisten tietojen pohjalta.

Osavuosikatsauksessa on varauduttu Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö sr:n säädepääoman korotukseen 200 000 €:lla terveysaseman lisä-, uudistus- ja korjaustöiden loppuun viemiseksi. Rakennusurakan ulkopuolisina töinä on toteutettava muun muassa terveysaseman pysäköintialueen laajentaminen ja jakelukeittiön muutokset terveysaseman tarpeita vastaavaksi.

Alkuvuodesta kunta teki päätöksen talous- ja palkkahallinnon palveluiden ostamisesta Meidän IT ja talous Oy:ltä. Päätöksen taustana olivat henkilöstön saatavuushaasteet ja palkkahallinnon haavoittuvuus. Hyvinvointialueeseen siirtyminen toi kunnan harkittavaksi ruokapalvelujen ja laitoshuollon järjestämisen. Kuntien sidosyksikköasema ei säily hyvinvointialueella, joten yhden uuden valmistuskeittiön kunnassa luonnollinen ratkaisu oli liittyä Pohjois-Karjalan tukipalvelut Polkka Oy:n osakkaaksi. Kunta päätti hankkia ravintopalvelujen lisäksi myös laitoshuollon palvelut Polkka Oy:ltä vuoden 2023 alusta.

Vuoden 2022 talousarvioon esitettävät määrärahamuutokset sisältävät toimintatuottojen ja -kulojen euromääräisiä muutoksia. Sekä toimintatuotot että toimintakulut kasvavat laadittuun talousarvioon nähden. Mikäli kunnan ei tarvitsisi varautua Siun sote -kuntayhtymän alijäämän kattamiseen ja palkkaharmonisoinnin kustannuksiin, muodostuisi vuosi 2022 talousarvioon nähden reilusti ylijäämäiseksi. Edellä mainitut kuluerät huomioiden tulosennuste on -0,6 M€. Muutokset ovat kokonaisuudessaan esitetty kunnan tuloslaskelman yhteydessä.

Tuloslaskelma 1-6/2022

	Talousarvio 2021	Toteutuma 1-6 / 2021	Talousarvi o 2022	Toteutuma 1-6 / 2022	Tot-% 2022	Tot-% 2021	Ennuste 2022
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITTUOTOT	3 909 308	1 940 153	3 701 115	1 889 683	51,06%	49,63%	3 701 115
MAKSUTUOTOT	266 900	94 280	249 100	147 651	59,27%	35,32%	266 100
TUET JA AVUSTUKSET	197 100	62 807	391 201	164 249	41,99%	31,87%	368 201
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 804 210	1 533 227	2 533 211	1 524 542	60,18%	54,68%	2 862 736
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 177 518	3 630 468	6 874 627	3 726 125	54,2%	50,58%	7 198 152
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	106 000	17 682	43 500	9 039	20,78%	16,68%	43 500
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	106 000	17 682	43 500	9 039	20,78%	16,68%	43 500
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-10 034 536	-4 823 147	-9 979 586	-4 486 793	44,96%	48,07%	-9 685 108
PALKAT JA PALKKIOT	-7 919 047	-3 837 119	-7 905 505	-3 542 323	44,81%	48,45%	-7 670 499
HENKILÖSIVUKULUT	-2 115 489	-986 027	-2 074 081	-944 471	45,54%	46,61%	-2 014 609
ELÄKEKULUT	-1 792 442	-872 465	-1 749 141	-826 596	47,26%	48,67%	-1 705 559
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-323 047	-113 562	-324 940	-117 875	36,28%	35,15%	-309 050
PALVELUJEN OSTOT	-30 187 923	-15 072 375	-31 021 260	-15 576 644	50,21%	49,93%	-33 227 350
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 808 100	-991 211	-1 646 276	-958 008	58,19%	54,82%	-1 891 276
AVUSTUKSET	-1 196 850	-907 093	-1 259 550	-874 952	69,47%	75,79%	-1 459 550
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 920 297	-1 153 118	-2 423 810	-1 275 119	52,61%	60,05%	-2 753 335
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-45 147 706	-22 946 944	-46 330 482	-23 171 516	50,01%	50,83%	-49 016 619
TOIMINTAKATE	-37 864 188	-19 298 794	-39 412 355	-19 436 352	49,32%	50,97%	-41 774 967
VEROTULOT	16 990 000	10 004 312	17 500 000	10 270 255	58,69%	58,88%	18 547 220
VALTIONOSUUDET	22 465 255	11 302 767	22 944 000	11 650 488	50,78%	50,31%	23 418 446
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	5 014	5 044	3 342	23	0,67%	100,59%	1 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	383 842	240 953	367 942	452 852	123,08%	62,77%	455 000
KORKOKULUT	-85 314	-42 029	-70 342	-48 210	68,54%	49,26%	-100 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-38 352	-35 116	-38 292	-3 915	10,23%	91,56%	-38 292
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	265 190	168 852	262 650	400 749	152,58%	63,67%	317 708
VUOSIKATE	1 856 257	2 177 137	1 294 295	2 885 140	222,91%	117,29%	508 407
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 750 000	-812 321	-1 450 000	-552 850	38,13%	46,42%	-1 104 506
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 750 000	-812 321	-1 450 000	-552 850	38,13%	46,42%	1 104 506
TILIKAUDEN TULOS	106 257	1 364 816	-155 705	2 332 290	-1 497,89%	1 284,45%	-596 099
POISTOERON MUUTOS	48 000	0	42 500	0	0,0%	0,0%	10 556
VARAUSTEN MUUTOS	0	0	0	0			0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	154 257	1 364 816	-113 205	2 332 290	-2 060,24%	884,77%	-585 543

Konserni

Kunnalla on välitön määräysvalta yhdeksässä tytäryhtiössä. Näistä 100 %:n omistus kunnalla on Kiinteistö Oy Pogostan Vuokrataloissa, Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:ssä ja Ilonet Oy:ssä. Kunnan välittömään määräysvaltaan kuuluvat myös Asunto Oy Leppärinne, Asunto Oy Naarvantalo, Kiinteistö Oy Taistelijan Talon, Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo, Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus ja Ilomantsin Lämpö Oy. Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö sr. on siirtymässä kunnan välittömään määräysvaltaan säätiössä valmistellun sääntömuutoksen jälkeen. Muutoksessa säätiön hallitukseen tulee viisi jäsentä, joista neljä asettaa Ilomantsin kunta.

Asunto Oy Naarvantalon tulot ja menot toteutuvat laaditun talousarvio mukaisina. Kiinteistö Oy Taistelijan Talon ja Asunto Oy Leppärinteen haasteena on ollut ja on edelleen sähkön hinnan nousu. Kiinteistö Oy Taistelijan Talolla, jossa toimintaa on vain kesäaikana, ratkaisuna on talon kylmillään pitäminen talven ajan. Asunto Oy Leppärinne on kerännyt ylimääräisen yhtiövastikkeen energian hinnan nousun kattamiseksi. Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen toiminta etenee talousarvion mukaisesti.

Kunnan kokonaan omistamien yhtiöiden: Pogostan Vuokratalojen, Yrityskiinteistöjen ja Ilonetin toiminta ja talous ovat toteutuneet talousarvioissa ennakoidun mukaisesti. Kiinteistö Oy Pogostan Vuokrataloja rasittaa suuri tyhjien asuntojen määrä. Yhtiö toteuttaa kahden kerrostalon purkamisen. Toinen taloista puretaan loppuvuonna ja toinen vuonna 2023. Toisaalta yhtiön rivitaloasuntojen määrää on tarkoitus kasvattaa, kun Ilomantsin Vanhustentuki ry:n asunnot fuusioidaan vuokrataloihin. Fuusioitusprosessi on käynnistynyt yhdistyksen ja kunnanhallituksen päätöksillä ja valmistunee kesään 2023 mennessä. Tavoitteena on päättää taloushaasteissa olevan yhdistyksen toiminta ja vahvistaa vuokrataloyhtiön rivitaloasuntokantaa.

Yrityskiinteistöjen haaste on positiivinen, sillä kaikki sen omistamat teollisuustilat ovat käytössä. Yhtiön harkittavaksi tulee lähivuosina teollisuustilojen lisääminen ostamalla tai rakennuttamalla. Ilonet Oy:n puolivuotistilanteen tarkastelu osoittaa, että yhtiön toiminta ja talous ovat edenneet talousarvion mukaisina. Yhtiö on tavoitteensa mukaisesti panostanut verkon toimintavarmuuteen ja riskitilanteiden ennaltaehkäisyyn. Asiakasmäärä on säilynyt entisellä tasolla, mutta asukkaiden kiinnostus kuidun tilaamiseen ja sen rakentamiseen on ollut kasvussa. Ukkosten aiheuttamat kaapelivauriot ja kaapelinäyttöjen määrä sekä niistä aiheutuvat kulut tulevat vaikuttamaan yhtiön loppuvuoden talouteen.

Ilomantsin Lämpö Oy ei ole harjoittanut liiketoimintaa, vaan kaukolämpöverkosto, kaukolämpölaitteistot ja lämpökeskukset ovat vuokrattuina Nevel Oy:lle. Vuokrasopimus on voimassa vuoden 2024 loppuun saakka, joten yhtiön toiminnan odotetaan olevan samankaltaista sopimuskauden loppuun asti. Yhtiössä ei ole suunnitteilla tai tekeillä investointihankkeita eikä kuluvana vuonna ole tiedossa merkittäviä investointitarpeita kaukolämpöverkostossa, eikä lämpölaitoksissa. Lämpöyhtiön ennustetaan tekevän voitollista tulosta seuraavan kahden vuoden aikana. Yhtiö on aloittanut sille talousarviossa määritellyn tavoitteen mukaisesti neuvottelut lämmöntuotannon turvaavan sopimuksen jatkosta.

Kunnan määräysvaltaan kuuluvien yhtiöiden osalta haasteellisin tilanne on Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalolla, jolla on kesäkuun lopun tarkastelun mukaan noin 70 000 €:n lähipiirisaaminen. Yhtiöllä on suunnitteilla 5 – 10 vuoden sisällä toteutettava kattoremontti, jota varten sen pitäisi kerätä puskurirahoitusta korottamalla vastikkeita. Tämänhetkinen arvio kattoremontin hinnasta on noin 400 000 €, joten vastikerahoituksen lisäksi yhtiön on varauduttava lainanottoon. Omistajaohjaus- ja elinvoimajaosto on kiirehtinyt lähipiirisaamisen ja kattoremontin aikataulun selvittämistä.

Elinvoima, työllisyys ja väestökehitys

Koronapandemian laannuttua ilmeni uusi kriisi Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaan helmikuussa 2022. Sota toi mukanaan energian hinnannousun, joka on paitsi kurittanut tuotantoyrityksiä ja kansalaisia koko Euroopassa, myös vauhdittanut inflaatiota ja korkojen nousua. Euroopan keskuspankki on vastannut inflaatiopaineeseen nostamalla ohjauskorkoa. Energian hinnannousulla on vaikutusta myös kuntaan kasvavina sähkö- ja lämpölaskuina, sillä kunnan sähkösovimus ei ole kiinteähintainen. Kaukolämmön hinta on noussut 3,5 %.

Kunnan ja kunnan yrittäjille yrityspalvelut tuottavan Business Joensuu Oy:n tiivis yhteistyö on jatkunut loppuvuonna 2021 päivitetyn sopimuksen mukaisesti. Kesäkuun loppuun mennessä ilomantsilaisia yrittäjiä oli palvellut 20 eri Business Joensuun yritysasiantuntijaa. Ilomantsilaisia asiakkaita elinvoimayhtiöllä oli ollut alkuvuoden aikana 112 ja toimenpiteitä yhteensä 209. Uusia yrityksiä kunnan alueelle on syntynyt kahdeksan ja yhdeksän yritystä on lopettanut toimintansa. Energian hinnasta johtuen uusiutuvan energian ratkaisut ovat kiinnostaneet yrittäjiä, ja Business Joensuun avustuksella tällä sektorilla on tehty useita selvityksiä tuen saamiseksi investointeihin. Hankerahoitusta on haettu yhteensä 290 000 € viidelle eri hankkeelle. Matkailuyritykset ovat aktivoituneet kiitettävästi hankehakuihin.

Business Joensuu, kunta ja TE-toimisto toteuttivat huhtikuussa Mitä kuuluu -kampanjan, jossa tavoitettiin 98 yritystä, joista 35 yritysvierailuna. Kampanjaviikon lisäksi kuntavastaava yritysasiantuntija ja kunnanjohtaja ovat vierailleet säännöllisesti yrityksissä. Elinvoimayhtiöllä on edustus Ilomantsin kunnan omistajaohjaus- ja elinvoimajaostossa sekä laajennetussa johtoryhmässä.

Työllisyys

Kunnan työvoiman määrä on vähentynyt. Työttömyysprosentti laski tarkastelujakson aikana ja laskua oli myös vuodentakaiseen aikaan. Pitkäaikaistyöttömät työllistyivät hyvin ja palkkatuki-työllistäminen on edennyt suunnitellusti. Kyläavustajan palvelujen kysyntä on tasaisesti lisääntynyt, mutta puolestaan nuorten kesätyön hakeminen kunnan kautta on vähentynyt.

Ilomantsin kunnan työvoima oli 1.1-28.2.2022 välisenä aikana 1 802 henkilöä ja 1.3-30.6 välisenä aikana 1 774 henkilöä. Työttömyysprosentti tammikuussa oli 15,5 % ja kesäkuussa 13,5 %. Kesäkuussa 2021 työttömyysprosentti oli 14,9 %, joten laskua viime vuodesta on 1,4 %. Nuorten alle 25-vuotiaiden ja yli 50-vuotiaiden työttömien työttömyydessä on myös pientä laskua. Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut 25 henkilöllä.

Työmarkkinatuen saajia oli tarkastelujaksolla keskimäärin 81,67 henkilöä/kk ja maksuosuus keskimäärin on 34 506,68 €/kk. Vuonna 2021 työmarkkinatuensaajia oli keskimäärin 82,5 henkilöä/kk ja kunnan maksuosuus oli 34 236,37 €/kk.

Vuoden 2022 työllisyysuunnitelmaan asetettiin tavoitteeksi 20,23 henkilötyövuotta. Työllistäminen on suunnitelmasta jäljessä 1,38 htv ja johtuu velvoitetyöllistettävien määrän lievästä noususta. Velvoitetyöllistettävillä on korvattu suunnitelmassa olevia työllistämisaikoja. Muutamit työsuhteet on päättäneet kesken työllistämisyksikön, koska henkilöt ovat saaneet uuden työsuhteen vapailta työmarkkinoilta.

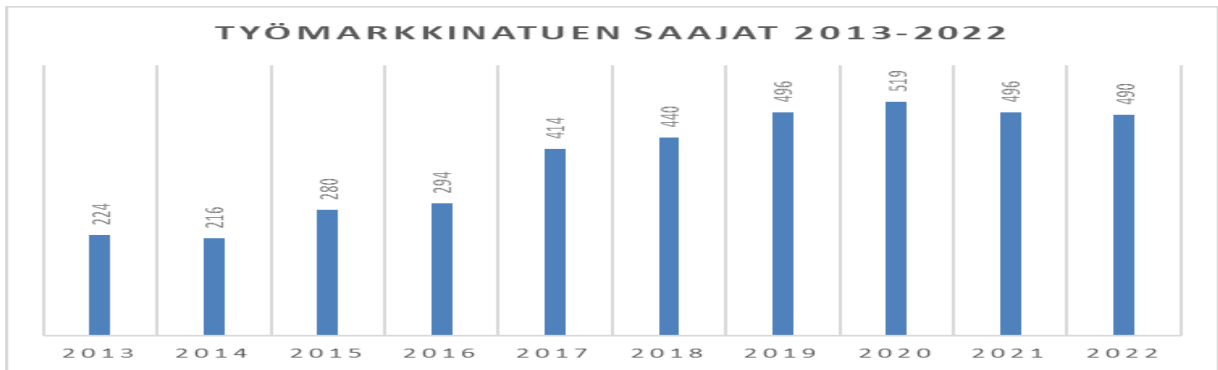
Työllistettyjen henkilöiden keskimääräinen toteutuma tammi-kesäkuussa oli 19,17 henkilöä/kk ja 8,74 htv. Palkkatukityöllistettyjen määrä jakaantui osastoittain seuraavasti: talous- ja hallinto/ruokapalv. 3,66 htv *(7,00), Siun Sote 0,50 htv *(1,00), hyvinvointi 1,83 htv *(3,27), kuntaympäristö 2,75 htv *(8,96) ja velvoitetyöllistettävät 2,03 htv *(3,00). Velvoitetyöllistettävät on jo osastojen määrissä mukana. Kuntaympäristön htv määrä on pieni, koska työllistämisen suurelta osin alkoi toukokuussa. (*=koko vuoden tavoite)

Kyläavustajapalvelu on tarkoitettu pientulosille eläkeläisille ja ensisijaisesti taajaman ulkopuolella asuville. Palvelua käyttää 17 taloutta ja siihen ohjaus tapahtuu Siun soten kautta. Kyläavustajan palveluun kuuluu siivous, piha-alueiden siistinä pito, polttopuiden tekeminen ja pinoaminen sekä rakennusten pienet kunnostustyöt.

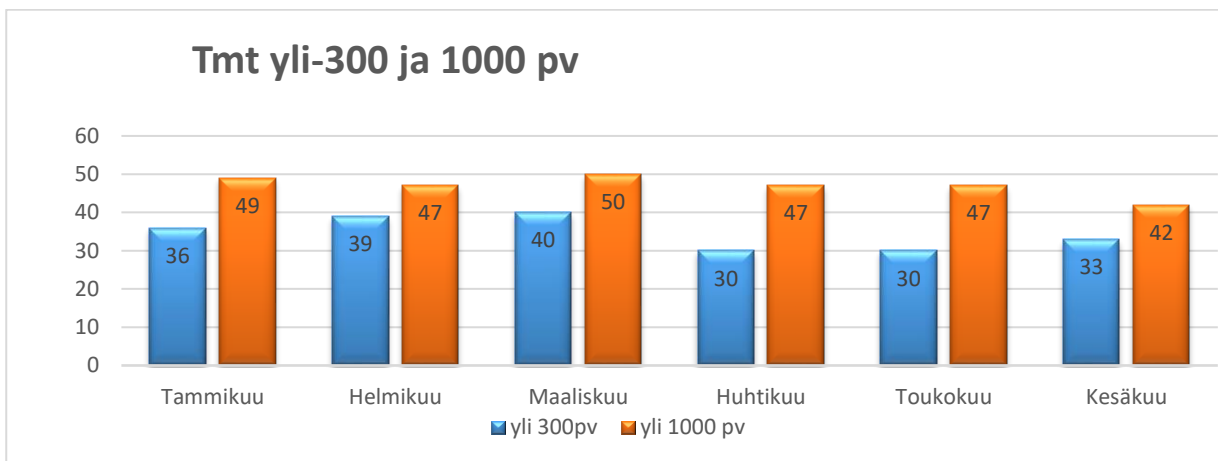
Oppisopimuskoulutuksessa kunnalla oli kaksi henkilöä: yksi uimahallilla ja toinen vesilaitoksella. Oppisopimuskoulutus uimahallilla päättyi maaliskuun lopussa.

Nuurilta saapui 36 hakemusta kesätyöpaikkoihin ja kesätyösopimuksen allekirjoitti 28 nuorta. Nuorista seitsemän ilmoitti peruvansa hakemuksen ja yksi oli alaikäinen. Yrityksistä 23 ilmoitti 74 avointa kesätyöpaikkaa ja 17 yritystä sai nuoria kesätyöntekijöitä.

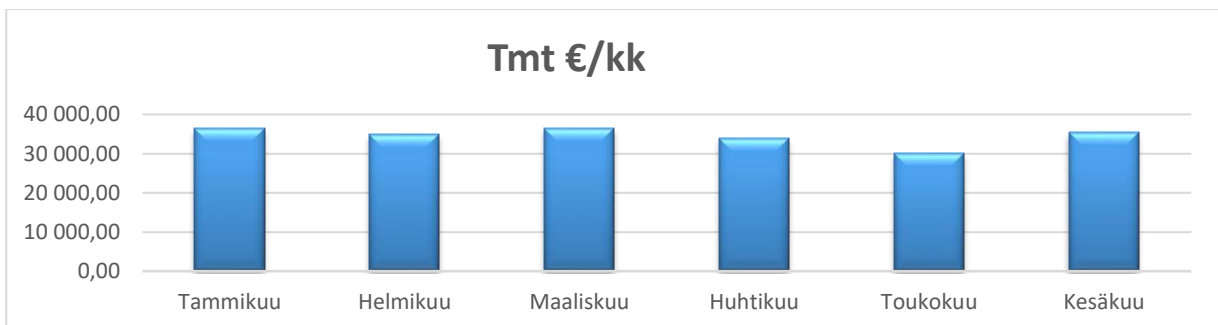
Kunta ostaa vuonna 2022 Honkalampi-Säätiö Kaski Raja-Karjalalta työllistämispalvelua ja kuntouttavaa työtoimintaa. Sopimukseen kuuluu palkkaperusteiseen työllistäminen 9 henkilötyövuotta, mikä tarkoittaa 13,5 henkilön työllistämistä vuodessa. Kuntouttavaa työtoimintaa ostetaan 778 päivää. Palvelun käyttäjiä palkkaperusteisessa työllistämässä oli keskimäärin yhdeksän henkilöä kuukaudessa ja työpäiviä kertyi 871. Kuntouttavassa työtoiminnassa päiviä on käytetty 276 päivää ja loppuvuodeksi päiviä jää käytettäväksi 502 päivää. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui kuusi henkilöä. Ostopalvelujen lisäksi Kaskella oli kaksi henkilöä työkokouksissa ja heistä toinen työllistyi työkokeilun jälkeen palkkatuella kuntaan.

Taulukko työarkkinatuen saajista vuosilta 2013–2022

Työmarkkinatuen saajat yli 300 ja 1000 päivää

Kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta

Väestön kehitys

Kunnan väkiluku oli vuoden 2022 tammikuussa 4 646 henkilöä. Väkiluvun kehitys on ollut tasaisessa noin 2 - 3 % vuosittaisessa laskussa viime vuosina. Alkuvuodesta 2022 väkiluku on laskenut 61 henkilöllä. Lähtömuutto on ollut tulomuuttoa suurempi. Syntyvyysennuste tälle vuodelle on 12 lasta. Aiempina vuosia syntyvyysennuste on ollut lähes 20 lasta.

Väestönmuutosten ennakkotietoja kunnittain vuodelta 2022 (tammi–kesäkuu)												
	Luonnollinen väestönkasvu			Kuntien välinen muutoliike			Siirtolaisuus			Kokonaisnettomuutto	Väestönmuutos	Väkiluku 30.6.2022 ennako
	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmitys	Tulomuutto	Lähtömuutto	Nettomuutto	Maa-hanmuutto	Maastamuutto	Nettomuutto			
Pohjois-Karjala	526	1077	-394	3 392	3 875	-483	361	78	283	-200	-751	162 587
Ilo-mantsi	8	56	-48	61	75	-14	3	1	2	-12	-60	4 585

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta on pysynyt asetetussa talousarvioraamissaan. Toimintatuotot ovat kertyneet ennakoitua paremmin opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämien erityisavustusten myötä. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 82 000 € valtionavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Sen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä tuli myönteinen päätös 19 600 € valtionavustuksesta, joka on tarkoitettu koronaepidemiasta johtuvien vaikutusten tasoittamiseen, lapsen oppimisen ja kehityksen tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen varhaiskasvatuksessa sekä oppimiseen, oppilaanohjaukseen, hyvinvointiin ja tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen esi- ja perusopetuksessa.

Tukipäätökset on annettu useammalle vuodelle ja tilinpäätös vaiheessa tukea jaksotetaan seuraavalle vuodelle. OKM:n avustusrahalta on mm. hankittu varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen kansainvälisyys- ja kielikasvatukseen liittyvää materiaalia ja päiväkotia Vunukassa on järjestetty kansainvälisyystoimintaa.

Suomen elokuvasäätiö myönsi Kino Mantsille elokuvateatterin toimintatukea 3 870 €. Toimintatuella turvataan elokuvateatteriverkoston toiminta koko maassa ja vahvistetaan elokuvan alueellista saatavuutta sekä kannustetaan elokuvateattereita uusien toimintamallien kehittämiseen. Tuen tavoitteena on edistää kaikkia väestöryhmiä palvelevan monipuolisen elokuvaohjelmiston esittämistä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt ilomantsilaisten 7 - 18-vuotiaiden lasten ja nuorten kerho- ja loma-ajantoimintoihin 7 500 €. Avustuksen turvin on järjestetty muun muassa taajaman ulkopuolella asuville lapsille ja nuorille kerhokyyditys, jolloin he ovat voineet osallistua tarjolla olleeseen kerhotoimintaan.

Liikuntatoimessa, kirjastossa ja kansalaisopistossa on tarjottu vapaa-ajan toimintaa kuntalaisille. Korona vaikutti vielä kevätkaudella kansalaisopiston kurssien aikataulutukseen ja osallistujamäärään. Kurssit järjestettiin pääosin lähiopintoina, mutta osaan tarjonnasta etäyhteyksin järjestäminen on vakiintunut. Uimahalliin haettiin alkuvuodesta uimavalvojan sijaisia yleisellä kutsulla. Kiinnostuneita oli muutamia, joista yhdestä saatiin varahenkilö. Uimahallin kassa- ja kahviopalvelut siirtyivät keväällä yrittäjälle sekä siivous tekniselle toimelle, mikä vähensi hieman henkilöstötarvetta ja vapautti henkilöstöresurssia uimahallitoimintoihin ja liikunnanohjaukseen. Omatoimikirjasto on vakiintunut kirjaston tavanomaiseksi toiminnaksi ja vähentänyt ilta-aukiolon tarvetta.

Kouluissa on tehty opetussuunnitelmatyötä alkuvuoden ajan lakimuutosten ja Opetushallitusten muuttuneiden määräysten vuoksi. Varhaiskasvatuksessa valmisteltiin uutta varhaiskasvatussuunnitelmaa, joka hyväksyttiin elokuussa. Seudullinen yhteistyö hyödyttää ilomantsilaisia toimijoita niin perus- ja lukio-opetuksessa kuin varhaiskasvatuksessakin.

Hyvinvointilautakunnan toimialalla on varauduttu hyvinvointialueuudutukseen. Ilomantsin kunnan vanhus- ja vammaisneuvostosta on valittu edustajat hyvinvointialueen vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon, ja niiden sekä kumppanuusryhmien kautta on päästy valmisteluun mukaan. Maahanmuuttotoiminnassa seurattiin tarkasti ja varauduttiin Ukrainan sodasta turvaa hakevien Ilomantsiin tuloon. Ilomantsi teki kesäkuussa kuntasopimuksen noin 20 ukrainalaisen vastaanottamisesta.

Kesäkuun tilanteen mukaan laadittu ennuste näyttää hyvinvointilautakunnan osalta siltä, että sekä toimintatuotot että toimintakulut toteutuvat lähes laaditun talousarvion mukaisesti.

TULOSLASKELMA 1-6/2022

32 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Talousarvio 2021	Tilin-päätös 2021	Toteutuma 1-6 / 2021	Talousarvio 2022	Toteutuma 1-6 / 2022	Tot-% 2022	Tot-% 2021
TOIMINTATUOTOT							
MYyntITUOTOT	140 510		43 570	88 350	70 606	79,92%	31,01%
MAKSUTUOTOT	207 000		94 280	195 000	114 474	58,7%	45,55%
TUET JA AVUSTUKSET	40 600		34 545	51 370	130 785	254,59%	85,09%
MUUT TOIMINTATUOTOT	24 650		10 534	24 100	8 665	35,95%	42,73%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	412 760		182 930	358 820	324 531	90,44%	44,32%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-5 709 683		-2 744 558	-5 595 007	-2 512 429	44,9%	48,07%
PALKAT JA PALKKIOT	-4 536 687		-2 197 174	-4 458 058	-1 997 526	44,81%	48,43%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 172 996		-547 383	-1 136 949	-514 903	45,29%	46,67%
ELÄKEKULUT	-986 142		-482 745	-952 337	-447 442	46,98%	48,95%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-186 854		-64 638	-184 612	-67 461	36,54%	34,59%
PALVELUJEN OSTOT	-2 679 859		-1 266 596	-2 639 617	-1 237 009	46,86%	47,26%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-189 700		-119 621	-213 050	-99 993	46,93%	63,06%
AVUSTUKSET	-143 100		-73 239	-118 500	-54 952	46,37%	51,18%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 184 430		-592 503	-1 192 551	-603 999	50,65%	50,02%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 906 772		-4 796 516	-9 758 725	-4 508 383	46,2%	48,42%
TOIMINTAKATE	-9 494 012		-4 613 586	-9 399 905	-4 183 852	44,51%	48,59%

Kuntaympäristölautakunta

Kuntaympäristölautakunnan ensimmäinen puoli vuodesta 2022 on kulunut ja toteutunut pääosin laaditun talousarvion mukaisesti pl. jäljempänä mainittuja määrärahamuutoksia. Lautakunnan toimintatuotot toteutuvat loppuvuoden osalta todennäköisesti lähes talousarvion mukaisesti.

Toimintatuottojen toteuma ennuste toteutuu todennäköisesti noin 9 % suurempana. Määrärahamuutostarve kohdistuu rakennusvalvonnan valvonta- ja tarkastusmaksuihin koska ne ylittivät todennäköisesti noin 60 %:lla. Toinen muutos koskee muiden rakennusten vuokria koska talousarviolaadinnan yhteydessä ei ollut tiedossa lopullisia Toivonlahden sote-aseman pääomavuokratilauksia. Muutoksen seurauksena muiden rakennusten vuokratulot toteutuvat arviolta noin 17 % suurempana.

Toimintakulujen odotetaan kasvavan noin 15 %:lla. Toimintakulujen nousuun ovat vaikuttaneet muun muassa alkutalven runsaslumisuus, sähkön ja lämmön hintojen nousu sekä Toivonlahden sote-aseman pääomavuokrat. Pääomavuokrien suuruus on varmistunut vasta talousarvio laadinnan jälkeen, jonka takia niitä ei ole voitu huomioida talousarviossa. Toimintakuluja on edellä mainittujen lisäksi nostanut yhden henkilön siirtyminen hyvinvointilautakunnan puolelta kuntaympäristölautakunnalle.

Hallinnon, maankäytön ja ympäristön osalta alkuvuoden aikana saatiin valmiiksi Kirkonkylän ja ympäristön osayleiskaavan päivittäminen ja laajentaminen. Kaava hyväksyttiin 27.6.2022 pidetyssä kunnanvaltuuston kokouksessa. Tulosalueeseen kohdistuu pieniä määrärahalisäystarpeita, jotka johtuvat muun muassa kaava-aineistojen julkaisusta karttasovellukseen kunnan internetsivustolle sekä Digi- ja väestöviraston vaatimasta pysyvä huoneistotunnus- ja käyttötarkoituserämuutoksesta. Nämä edellä mainitut toimenpiteet ovat yhteensä noin 11 t€.

Toimitilojen osalta kuluneeseen vuoteen on kohdistunut toimintakulujen korotuspaineita muun muassa aiemmin mainituista alkutalven runsaslumisuudesta, sähkön ja lämmön hintojen noususta sekä Toivonlahden sote-aseman pääomavuokrista. Näiden suuruus on yhteensä noin 490 t€, josta pääomavuokrien osuus on noin 329 t€.

Kunnan ylläpitämien tie- ja katuverkostojen kunnossapito- ja korjaustarve vaatii jatkuvasti enemmän työpanosta ja resursseja. Jo peruskorjattujen teiden päällysteet ovat osin saneeraus- ja korjaustarpeessa tai päällystämättömien teiden kunnossapidontarpeeseen on kasvavissa määrin kiinnitettävä enemmän resursseja. Tämän lisäksi osa katujenvalaistuksista alkavat olla käyttöikänsä päässä.

Yleisten alueiden ja teidenvarsien huonokuntoisten puiden ennakoivalla poistamisella on toistaiseksi onnistuttu hyvin välttämään myrskyjen aiheuttamilta tuhoilta ja vahingoilta. Tämän vuoden aikana myös panostus teidenvarsien siisteyteen näkyy positiivisesti katukuvassa. Kunnan hoitamien leikkikenttien viihtyisyyteen ja turvallisuuteen panostetaan saneeraamalla olemassa olevia leikkivälineitä ja laitteita.

TULOSLASKELMA 1-6/2022

40 KUNTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Talousarvio 2021	Toteutuma 1-6 / 2021	Talousarvio 2022	Toteutuma 1-6 / 2022	Tot-% 2022	Tot-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	1 304 370	667 611	1 247 104	642 119	51,49%	51,18%
MAKSUTUOTOT	29 900	0	30 100	33 176	110,22%	0,0%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0		
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 778 560	1 522 124	2 506 061	1 514 958	60,45%	54,78%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 112 830	2 189 736	3 783 265	2 190 253	57,89%	53,24%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	106 000	17 682	43 500	9 039	20,78%	16,68%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	106 000	17 682	43 500	9 039	20,78%	16,68%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 808 562	-881 292	-1 730 366	-791 773	45,76%	48,73%
PALKAT JA PALKKIOT	-1 397 357	-683 017	-1 331 340	-604 938	45,44%	48,88%
HENKILÖSIVUKULUT	-411 205	-198 275	-399 026	-186 835	46,82%	48,22%
ELÄKEKULUT	-353 486	-177 345	-344 039	-166 495	48,39%	50,17%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-57 719	-20 930	-54 987	-20 340	36,99%	36,26%
PALVELUJEN OSTOT	-900 227	-504 840	-808 468	-460 480	56,96%	56,08%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 176 700	-632 537	-999 800	-632 434	63,26%	53,76%
AVUSTUKSET	-103 000	-69 166	-105 000	-31 619	30,11%	67,15%
MUUT TOIMINTAKULUT	-476 610	-407 367	-807 105	-468 919	58,1%	85,47%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 465 099	-2 495 203	-4 450 739	-2 385 225	53,59%	55,88%
TOIMINTAKATE	-246 269	-287 785	-623 974	-185 933	29,8%	116,86%

Investoinnit

Investointien merkittävimpiä toimenpiteitä ovat alkuvuoden osalta olleet Parpeinpirtin vesikaton korjaustyöt, Karhupuiston muutostyöt ja terassin rakentaminen Kotimäen Pitotuvalle. Terassin rakentaminen toteutettiin elinkeinotoimen investoinneista.

Muita toimenpiteitä, joita on joko toteutettu tai tullaan vielä loppuvuoden aikana toteuttamaan ovat esimerkiksi:

Uimahallilla kesän aikana aloitettu vesikaton uusinta, jonka on määrä valmistua kokonaisuudessaan syyskuun aikana. Uimahallilla on edellä mainitun lisäksi jouduttu uusimaan ison altaan laatoituksia koska tyhjennyksen yhteydessä todettiin lähes irtonaisia laatoitettuja alueita. Uimahalliin liittyvä investointivaraus tulee ylittymään noin 10 000 €:lla.

Perusopetuksen ala- ja yläasteella sekä lukion tiloissa jatketaan sisäilmaolosuhteisiin liittyviä selvityksiä ja toimenpiteitä, joita käsitellään muun muassa kunnanhallituksen nimeämässä sisäilmatyöryhmässä.

Möhkön ruukin alueella on talven kattolumivaurioiden seurauksena jouduttu korjaamaan Pytingin kuitia ja rakennuksen sisäosia. Pytingin vesikatolle on tehty kuntotarkastus ja sen seurauksena vesikatolle uusitaan ja asennetaan lisää kattoturvatuotteita syksyn 2022 aikana. Lotinakosken sillan korjauksia toteutetaan alkusyksyn aikana, jolloin uusitaan ja vahvistetaan tarvittavilta osin sillan kantaviarakenteita sekä sillan kansilaudoitus uusitaan.

Toteuttamatta vuoden 2022 osalta jää Koidanvaaran silta, vesitornin peruskorjaus ja Pajatien peruskorjaukseen liittyvä päällystystyö. Vesitornin peruskorjauksen osalta suunnitelmat ovat valmiit ja nyt on selvityksessä vaihtoehtoratkaisun toteuttaminen alavesisäiliöratkaisulla.

Toteutumattomiin investointeihin esitetään määrärahamuutoksia siten, että Koidanvaaran sillan, vesitornin peruskorjauksen ja Pajatien peruskorjauksen määrärahavaroja vähennetään yhteensä noin 0,9 M€ ja investointiohjelman tuloista vähennetään Koidanvaaran sillan rakentamiseen liittyvä 24 000 €:n tulo.

Vesilaitos

Vesihuoltolaitoksen toiminta on säilynyt ennallaan. Talousveden laatu on säilynyt hyvänä ja on täytännyt sille asetetut laatuvaatimukset.

Alustavasti vuodelle 2022 suunniteltu vesitornin peruskorjaushanke on keskeytetty ja aloitettu vesihuollon turvaamisen uudelleenarviointi. Uudelleenarviointi on tarkoitus saattaa valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Vesihuoltolaitokselle ei ole toteutettu merkittäviä investointeja ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Jätevedenpuhdistamo on toiminut pääsääntöisesti hyvin ja lupaehtojen mukaisesti. Lietteenkäsittely tuottanut haasteita, johtuen käytössä olevan kaluston iästä ja kunnosta. Laitoksen intressinä on toteuttaa lietteenkäsittelyn modernisointi, josta johtuen ulkopuolinen toimija toteuttaa suunnitelman tämän toteuttamiseksi. Tällä tavoitellaan ympäristö-, energia- ja työtehokkuutta, sekä säästöjä raaka-aineissa.

Laitoksen henkilöstö käsittää 3 vakituista työntekijää, joiden lisäksi laitoksella työskentelee kaksi oppisopimustyöntekijää.

Vesihuoltolaitoksen toimintakulut ovat menneet lähes arvion mukaisesti.

Vesihuoltolaitoksen verkostoon ei avattu kuin yksi uusi kulutuspiste vuoden alkupuoliskolla. Kysyntä liittymiseen vesihuoltolaitoksen asiakkaiksi ollut vähäistä edellisvuosiin nähden.

TULOSLASKELMA 1-6/2022

4491 VESIHUOLTOLAITOS	Talousarvio 2021	Toteutuma 1-6 / 2021	Talousarvio 2022	Toteutuma 1-6 / 2022	Tot-% 2022	Tot-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	759 500	342 400	754 500	341 813	45,3%	45,08%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0		
MUUT TOIMINTATUOTOT	500	0	590	0	0,0%	0,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	760 000	342 400	755 090	341 813	45,27%	45,05%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	1 000	85	8,52%	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	0	0	1 000	85	8,52%	
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-226 606	-110 256	-239 017	-108 337	45,33%	48,66%
PALKAT JA PALKKIOT	-179 953	-86 061	-190 276	-84 062	44,18%	47,82%
HENKILÖSIVUKULUT	-46 653	-24 194	-48 741	-24 275	49,8%	51,86%
ELÄKEKULUT	-39 185	-21 409	-40 844	-21 483	52,6%	54,63%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-7 468	-2 786	-7 897	-2 792	35,36%	37,3%
PALVELUJEN OSTOT	-115 603	-75 050	-118 982	-70 817	59,52%	64,92%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-104 300	-75 116	-114 750	-74 302	64,75%	72,02%
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 050	-1 852	-2 000	-1 520	76,0%	90,36%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-448 559	-262 275	-474 749	-254 976	53,71%	58,47%
TOIMINTAKATE	311 441	80 126	281 341	86 922	30,9%	25,73%